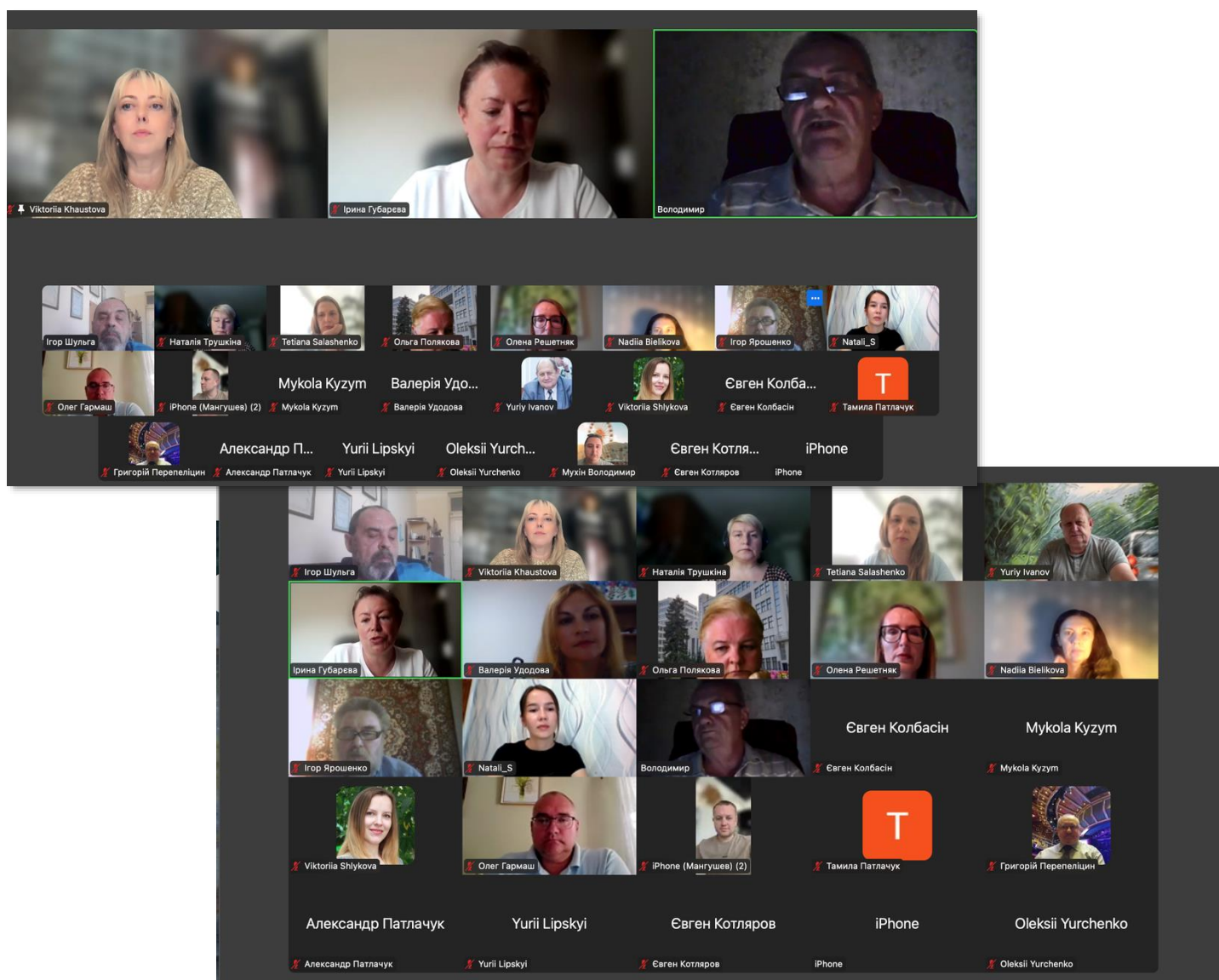

29 липня 2025 року у Науково-дослідному центрі індустріальних проблем розвитку НАН України відбувся круглий стіл на тему «Структурні зміни в промисловості України: проблеми та перспективи їх вирішення».

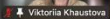
Участь у круглому столі в онлайн форматі взяли співробітники Центру, здобувачі ступеня доктора філософії, запрошені науковці та практики: Олександр МАНОЙЛЕНКО, д.е.н., професор Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут», Валерій ШИПОША, к.е.н., заступник голови правління «Київ газ», Валерія УДОДОВА, к.е.н., заступник директора Інституту економіки і права; Олег ГАРМАШ, к.е.н., директор ТОВ «Юнайтед Карго Груп»; Юрій ЛІПСЬКИЙ, к.е.н., директор ТОВ «Мінерал Біосинтез»; Владислав МАНГУШЕВ, підприємець, засновник компанії Endema, Едуард НАБОКА, виконавчий директор ОПП в Харківській області – регіонального відділення Об'єднання промисловців і підприємців Харківської області – Регіонального відділення всеукраїнської громадської організації «Український союз промисловців і підприємців».

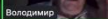

З доповіддю на тему: **«Досягнення економічної резильєнтності в умовах структурної трансформації промисловості України»** виступила завідувач сектору промислової політики та інноваційного розвитку відділу промислової політики та енергетичної безпеки д.е.н., доцент **Олена РЕШЕТНЯК**.

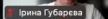
Активне обговорення викликали питання досягнення економічної резильєнтності економіки України через трансформацію структури промисловості. У дискусії взяли участь д.е.н., проф. Вікторія ХАУСТОВА, член.-кор. НАН України, д.е.н., проф. Микола КИЗИМ, д.е.н. проф.

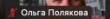
Ірина ГУБАРЄВА, д.е.н., проф. Юрій ІВАНОВ, д.е.н., проф. Олександр МАНОЙЛЕНКО, к.е.н.
Валерія УДОДОВА та ін.

Victoria Khaustova

Володимир

Наталія Трушина

Ірина Губарева

Ольга Полікова

Євген Котляров

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
Науково-дослідний центр індустріальних проблем розвитку

Досягнення економічної
резильєнтності в умовах
структурної трансформації
промисловості України

д.е.н., доц. О.І. Решетняк

Харків - 2025 рік

Чому резильентність важлива для України зараз?

В умовах продовження повномасштабної війни та пов'язаних із нею економічних викликів, резильентність стає не просто теоретичним поняттям, а критично важливою характеристикою економічної системи України. Тривалий військовий конфлікт спричиняє безпрецедентні шоки для економіки:

- Масштабне руйнування промислової та критичної інфраструктури
- Значну міграцію населення та втрату трудових ресурсів
- Зростання інфляційного тиску та макроекономічних дисбалансів
- Розрив традиційних логістичних ланцюгів та експортних маршрутів
- Скорочення внутрішнього попиту через зниження купівельної спроможності

За прогнозами Європейського банку реконструкції та розвитку, зростання ВВП України у 2025 році складе приблизно 3,3%, що є позитивним сигналом, але недостатнім для швидкого відновлення економіки до довоєнного рівня.

Структурна трансформація промисловості України в умовах війни потребує комплексного підходу, що забезпечить не лише виживання економіки, але й створить основу для її стійкого зростання у майбутньому.

Критичне значення для забезпечення економічної резильентності має міжнародна фінансова підтримка та програми реконструкції. Очікується, що у 2025 році Україна отримає значні обсяги зовнішнього фінансування

Динаміка резильєнтності в короткостроковій, середньостроковій та довгостроковій перспективі

У короткостроковій перспективі, після впливу шоку, система спочатку намагається його поглинути та повернутися до попередньої продуктивності.

У випадку тривалого або інтенсивного шоку, якщо система не змогла його повністю поглинути, резильєнтна система може або відновитися, але адаптуватися у середньостроковій та довгостроковій перспективі. Це вимагає гнучкості та стратегічного планування.

Якщо система спочатку поглинула шок, вона може не просто відновитися, а еволюціонувати, набувши нової якості після впливу шоку (кризи). Цей процес дозволяє системі зменшити вразливість до майбутніх потрясінь, ставши більш стійкою та інноваційною.

The diagram illustrates the dynamics of resilience across three time horizons: short-term, medium-term, and long-term. It shows how a system can absorb a shock and return to its previous state, or adapt and evolve into a more resilient state over time.

Короткострокова реакція

- Вплив шоку (Shock impact)
- Поглинання (Absorption)
- Відновлення (Recovery)
- Відновлено способи забезпечення, що існували до шоку (Recovered methods of provision that existed before the shock)
- Витривалість (Resilience)

Середньострокова та довгострокова реакція

- Відновлення (Recovery)
- Розвиток здатки подолати виклики (Development of the ability to overcome challenges)
- Створено нові способи забезпечення (Created new methods of provision)
- Адаптація (Adaptation)
- Трансформація (Transformation)
- Зміна (Change)

Витривалість

- Система відкрита та вразлива до шоків (криз) (System is open and vulnerable to shocks (crises))

Зміна

- Розвиток здатки подолати виклики (Development of the ability to overcome challenges)

ДЦ ІПР НАНУ

Структурна трансформація промисловості: основні тренди

The diagram consists of three blue chevron-shaped boxes pointing to the right, each containing a number and a trend name. Below each box is a detailed description of the trend.

- 1 Деіндустріалізація**

Скорочення частки промисловості у ВВП з 25% у 2013 році до близько 16% у 2024 році. Особливо постраждали високотехнологічні сектори машинобудування, авіабудування та електроніки. Закриття або значне скорочення виробництва на багатьох промислових підприємствах, особливо на сході та півдні країни.
- 2 Сировинна орієнтація**

Збільшення частки сировинних товарів у структурі експорту до понад 65%. Домінування агропромислової продукції та металургійної сировини у експортному кошику при скороченні частки товарів з високою доданою вартістю. Зменшення глибини переробки сировини всередині країни.
- 3 Імпортозалежність**

Зростання частки імпортованих товарів у внутрішньому споживанні до 70-80% у більшість промислових сегментів. Критична залежність від імпорту технологічного обладнання, комплектуючих та енергоносіїв. Негативний вплив на торговельний баланс та валютний курс.

Доповідь завідувача сектору енергетичної безпеки та енергозбереження відділу промислової політики та енергетичної безпеки, к.е.н., доцент **Євгена КОТЛЯРОВА** була присвячена **проблемам коксохімічної промисловості та перспективам розвитку «зеленої» металургії в Україні.**

Ефекти структурної модернізації національної металургійної промисловості за умови досягнення її ресурсної циркулярності були висвітлені у доповіді завідувача відділу промислової політики та енергетичної безпеки, к.е.н. **Володимира ШПЛЄВСЬКОГО.**

The screenshot shows a Zoom meeting interface. On the left, a presentation slide is displayed. The slide title is "Проблеми коксохімічної промисловості і перспективи розвитку «зеленої металургії» в Україні". Below the title, it says "(матеріали до круглого столу «Структурні зміни в промисловості України: проблеми та перспективи їх вирішення»)". The presenter is identified as "к.е.н., доцент Євген Котляров" and the location is "Харків - 2025". On the right, a list of participants is visible, including Viktoriia Khaustova, Євген Котля..., Yuriy Ivanov, Mykola Kyzym, Олена Реше..., Олена Решетняк, and Ігор Ярошен... Below the main slide, a smaller slide titled "Слайд 12" is visible, showing a table of technical-economic indicators for iron production.

Показник	Значення
Обсяг переробки кам'яного вугілля, тис. т/рік	550,0
Обсяг синтез-газу, що отримується при газифікації, млн. м ³	930
Кількість водню, що додається до досягнення співвідношення H ₂ : CO = 2:1, млн. м ³	643
Загальна кількість синтез-газу, збагаченого воднем, млн. м ³	1573
У тому числі кількість водню, млн. м ³	968,5
Кількість заліза, яке може бути отримано при використанні отриманого синтез-газу, тис. т	2790
Кількість окатишу (загальний вміст заліза 65 %), тис. т	4294
Потужність енергетичної установки, МВт	80
Виробництво електроенергії, МВт×год/рік	700800
Потреба в електроенергії, МВт×год/рік:	
Для газифікації вугілля і очищення стічних вод	12621
Для електролізу води (виробництво 643 млн м ³ водню)	405350
Вільні ресурси електроенергії, МВт×год/рік	282829

Обидві доповіді торкнулися технічних та економічних питань розбудови металургійної галузі України з урахуванням наявних проблем та викликів, спричинених війною, а також з фокусом на світові тренди розвитку галузі, новітні технології, вимоги дотримання більш «чистих» підходів до виробництва та зменшення навантаження на навколишнє середовище, принципи та можливості забезпечення циркулярності тощо. До дискусії долучилися член.-кор. НАН України, д.е.н., проф. Микола КИЗИМ, д.е.н., проф. Вікторія ХАУСТОВА, д.е.н., проф. Юрій ІВАНОВ, к.т.н., доц. Ігор ШУЛЬГА, к.е.н. Юрій ЛІПСЬКИЙ, к.е.н. Валерій ШИПОША, та ін.

За результатами круглого столу підкреслено необхідність подальшого проведення досліджень в сфері структурних трансформацій у промисловості України в повоєнний період та визначено ключові їх напрями, що мають бути розвинуті науковцями Центру.